

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

BUDGET SISTEM

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

тип дисципліни: обов'язкова

мова викладання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетна система» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування», «04» 05 2026 року. – 16 с.

Розробник: Зінченко А.І. доцент кафедри фінансів і бухгалтерського обліку, канд. екон. наук.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бюджетна система» узгоджено з гарантом освітньої програми:

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» к.е.н., доцентка _____ Інна РУДЬ

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бюджетна система» розглянуто на засіданні кафедри фінансів і бухгалтерського обліку

Протокол № 5 від «04» 05 2026 р.

В.о. зав. кафедри к.е.н., доцентка _____ Наталія ДАНИК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бюджетна система» розглянуто методичною радою Факультету економіки та екології моря

Протокол № 5 від «14» 05 2026 р.

Голова к.е.н., доцент _____ Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Бюджетна система» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу _____ Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Бюджетна система» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від «24» 05 2026р.

Голова НМР НУК _____ Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	11
7. Форми поточного та підсумкового контролю	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання	12
9. Засоби навчання	15
10. Рекомендовані джерела інформації	15

ВСТУП

Анотація

Бюджетна сфера держави є ключовим фактором її сталого функціонування, забезпечення усіх компонентів національної безпеки та повоєнного відновлення. Від доступності фінансових ресурсів конкретного рівня залежить результативність впровадження відповідних програм. В умовах децентралізаційних процесів бюджетна сфера держави повинна відзначатися мобільністю. Системне знання організаційних особливостей та прикладних елементів роботи бюджетної системи створює синергетичний ефект підготовки галузевого фахівця фінансового спрямування, що є актуальним в т.ч. в приватному секторі.

Ключові слова: держава, бюджет.

Abstract

The state budget is a key factor in ensuring the state's sustainable functioning, safeguarding all aspects of national security and facilitating post-war reconstruction. The effectiveness of the implementation of relevant programs depends on the availability of financial resources of a particular level. In the conditions of decentralization processes the budget sphere of the state should be marked by mobility. Systematic knowledge of organizational features and applied elements of the budget system creates a synergistic effect in training of specialist in the field of finance, which is also relevant in the private sector.

Key words: budget, state, government finances.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5 Модулів – 1 Змістових модулів –2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування».	Обов’язкова	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено		4-й	4-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: перший, (бакалаврський)	Лекції	
		30 год.	12
		Практичні, семінарські	
		30 год.	12
		Самостійна робота	
		90 год.	126
		Індивідуальні завдання:	
	Вид контролю: іспит		
	Форма контролю: письмова		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Бюджетна система»: формування у формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є дисципліни: «Політична економія», «Макроекономіка», «Фінанси», «Податкова система».

4. Очікувані результати навчання.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання згідно з ОПП:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність та складові бюджетної системи України.

Тема 1. СУТНІСТЬ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА РОЛЬ БЮДЖЕТУ ДЕРЖАВИ [2]. стор. 8-15

- 1.1. Бюджет як економічна категорія, його ознаки та призначення
- 1.2. Функції бюджету держави
- 1.3. Роль і місце бюджету в державному регулюванні соціально-економічного розвитку

Тема 2. БЮДЖЕТ ЯК ОСНОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ПЛАН [2]. стор. 18-31

- 2.1. Структура бюджету як основного фінансового плану держави
- 2.2. Сутність та призначення бюджетної класифікації
- 2.3. Види бюджетної класифікації та їх характеристика
 - 2.3.1 Класифікація доходів бюджету
 - 2.3.2 Класифікація видатків та кредитування бюджету
 - 2.3.3 Класифікація фінансування бюджету
 - 2.3.4 Класифікація боргу

Тема 3. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА ТА БЮДЖЕТНИЙ УСТРІЙ [2]. стор. 34-42

- 3.1. Характеристика бюджетного устрою держави
- 3.2. Структура бюджетної системи та принципи її побудови
- 3.3. Правові основи бюджетної системи України

Тема 4. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ТА БЮДЖЕТНИЙ МЕХАНІЗМ [2]. стор. 45-64

- 4.1. Сутність бюджетної політики та чинники, що її визначають
- 4.2. Види та напрями реалізації бюджетної політики
- 4.3. Бюджетний механізм

Тема 5. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС [2]. стор. 68-84

- 5.1. Поняття та принципи бюджетного процесу
- 5.2. Стадії та учасники бюджетного процесу
- 5.3 Процедури розгляду, затвердження та виконання бюджету

Тема 6. МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ ТА СИСТЕМА БЮДЖЕТНОГО ВИРІВНЮВАННЯ [2]. стор. 88-98

- 6.1. Поняття міжбюджетних відносин
- 6.2. Методи організації міжбюджетних відносин
- 6.3 Види міжбюджетних трансфертів

Змістовий модуль 2. Виконання бюджету.

Тема 7. СИСТЕМА ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ [2]. стор. 103-120

- 7.1. Сутність доходів бюджету, джерела та методи їх формування
- 7.2. Склад і структура доходів державного бюджету
- 7.3. Склад і структура доходів місцевого бюджету
- 7.4. Взаємовідносини державного бюджету з місцевими бюджетами

Тема 8. СИСТЕМА ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ [2]. стор. 124-139

- 8.1. Сутність, склад та класифікація видатків бюджету
- 8.2. Бюджетне фінансування
- 8.3. Розпорядники бюджетних коштів
- 8.4. Бюджетне нормування

Тема 9. ДЕФІЦИТ БЮДЖЕТУ ТА ПРИЧИНИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ [2]. стор. 144-155

- 9.1. Економічна природа дефіциту бюджету
- 9.2. Види дефіциту бюджету
- 9.3. Фінансування державного бюджету України
- 9.4. Наслідки бюджетного дефіциту для економіки держави

Тема 10. ДЕРЖАВНЕ КРЕДИТУВАННЯ БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ [2]. стор. 159-169

- 10.1. Сутність та особливості державного кредитування бюджету
- 10.2. Класифікація видів державного кредитування бюджету
- 10.3. Держава як гарант. Сутність державних гарантій

Тема 11. ДЕРЖАВНИЙ БОРГ: СУТНІСТЬ, ВИДАТКИ НА ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ [2]. стор. 174-187

- 11.1. Сутність та види державного боргу
- 11.2. Склад та характеристика видатків на обслуговування та погашення державного боргу
- 11.3. Управління державним боргом

Тема 12. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА ЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА НАУКУ [2]. стор. 194-204

- 12.1. Характеристика видатків на економічну діяльність
- 12.2. Види та обсяги видатків на економічну діяльність в державному бюджеті України
- 12.3. Видатки державного бюджету на науку, їх класифікація та обсяги фінансування

Тема 13. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ [2]. стор. 209-221

- 13.1. Сутність понять: «соціальна сфера», «соціальний захист», «соціальне забезпечення»

- 13.2. Характеристика видатків бюджетів на соціальну сферу
- 13.3. Особливості бюджетного фінансування соціального захисту та соціального забезпечення

Тема 14. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА ОБОРОНУ ТА УПРАВЛІННЯ [2].
стор. 225-234

- 14.1. Видатки на національну оборону
- 14.2. Особливості здійснення видатків бюджету на національну оборону
- 14.3. Видатки на державне управління

Тема 15. БЮДЖЕТНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ [2]. стор. 239-244

- 15.1. Сутність бюджетної безпеки держави як складової фінансової безпеки
- 15.2. Механізм забезпечення бюджетної безпеки держави
- 15.3. Індикатори бюджетної безпеки держави та їх розрахунок

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Сутність та складові бюджетної системи України.								
Тема 1. Сутність, призначення та роль бюджету держави	10	2	2	6	15	-	-	14
Тема 2. Бюджет як основний фінансовий план	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 3. Бюджетна система та бюджетний устрій	10	2	2	6	9	1	1	6
Тема 4. Бюджетна політика та бюджетний механізм	10	2	2	6	17	1	1	8
Тема 5. Бюджетний процес	10	2	2	6				8
Тема 6. Міжбюджетні відносини та система бюджетного вирівнювання	10	2	2	6	9	1	1	8
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12	36	60	4	4	52
Змістовий модуль 2. Державницько-організаційний підхід до страхування.								
Тема 7. Система доходів бюджету	10	2	2	6	22	1	1	9
Тема 8. Система видатків бюджету	10	2	2	6		1	1	9
Тема 9. Дефіцит бюджету та причини його виникнення	10	2	2	6	22	1	1	9
Тема 10. Державне кредитування бюджету та державні гарантії	10	2	2	6		1	1	9
Тема 11. Державний борг: сутність, видатки на обслуговування та методи управління	10	2	2	6	23	1	1	10
Тема 12. Видатки бюджету на економічну діяльність та науку	10	2	2	6		1	1	9
Тема 13. Видатки бюджету на соціальну сферу та соціальний захист	10	2	2	6	23	1	1	9
Тема 14. Видатки бюджету на оборону та управління	10	2	2	6		1	1	10
Тема 15. Бюджетна безпека держави	10	2	2	6				
Разом за змістовим модулем 2	90	18	18	54	90	8	8	74
Усього по курсу	150	30	30	90	150	12	12	126

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Сутність, призначення та роль бюджету держави	2	-
2	Тема 2. Бюджет як основний фінансовий план	2	1
3	Тема 3. Бюджетна система та бюджетний устрій	2	1
4	Тема 4. Бюджетна політика та бюджетний механізм	2	1
5	Тема 5. Бюджетний процес	2	
6	Тема 6. Міжбюджетні відносини та система бюджетного вирівнювання	2	1
Змістовий модуль 2			
7	Тема 7. Система доходів бюджету	2	1
8	Тема 8. Система видатків бюджетну	2	1
9	Тема 9. Дефіцит бюджету та причини його виникнення	2	1
10	Тема 10. Державне кредитування бюджету та державні гарантії	2	1
11	Тема 11. Державний борг: сутність, видатки на обслуговування та методи управління	2	1
12	Тема 12. Видатки бюджету на економічну діяльність та науку	2	1
13	Тема 13. Видатки бюджету на соціальну сферу та соціальний захист	2	1
14	Тема 14. Видатки бюджету на оборону та управління	2	1
15	Тема 15. Бюджетна безпека держави	2	
	Усього по курсу	30	12

Самостійна робота в розрізі тем

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – 2 год. занять;
- підготовка до практичних занять – 2 год / 1 заняття;
- підготовка до контрольних заходів – 30 год. на 1 захід.

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна	заочна
1	Підготовка до лекцій	30	30
2	Підготовка до практичних	30	24
3	Підготовка домашньої контрольної роботи	-	42
4	Підготовка до контрольного заходу	30	30
Усього по курсу		90	126

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

- для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія, демонстрування;
- для лекційних занять: лекція, ілюстрування, бесіда;

• для практичних та семінарських занять: практична робота, методи контролю і самоконтролю, фронтальне опитування, контрольні роботи, контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Засобами діагностики і методами демонстрування результатів навчання є:

- командні проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- іспит.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. Право здавати заключний іспит у конкретному семестрі дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і набирає не менше 60 балів. Підсумкова семестрова оцінка є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту (40 балів). Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Екзаменаційний білет заключного іспиту містить 3 теоретичних питання та одне практичне завдання. Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

бали	Критерії оцінювання під час поточного контролю
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки до завдання в т.ч ситуаційного.
1,5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу,
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, містить математичні неузгодження.
0,5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія, математичних апарат хибний
0	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована, математичний апарат не використовується.

Поточний модульний контроль у формі тестування

% вірних відповідей	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5
бал	15	13	11	9	7	5	3	2	1	0,5	0,1

Критерії оцінювання контрольної роботи (заочна форма)

Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та одного практичного завдання. За кожне теоретичне питання здобувач отримує максимально 10 балів, за практичне максимально 14.

Кількість балів	Критерії оцінювання контрольної роботи	
	Теоретичне питання	Практичне завдання
10	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.	Практичне завдання виконано правильно, без зауважень
7-9	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.	Практичне завдання виконано повністю, але містить несуттєві недоліки (висновки, оформлення тощо)
4-6	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.	Практичне завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці
1-3	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.	Практичне завдання виконано частково та містить суттєві помилки розрахункового та методичного характеру
0	Здобувач не дає відповіді.	Практичне завдання не виконано

Підсумкове оцінювання

7-й семестр	Денна форма		Заочна форма	
	Вид роботи	Балів максимально	Вид роботи	Балів максимально
Тема 1	Практичне заняття	2	Практичне заняття	-
Тема 2	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 3	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 4	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 5	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 6	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
ПМК 1	Тест	15		
Тема 7	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 8	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 9	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 10	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 11	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 12	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 13	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2

Тема 14	Практичне заняття	2	Практичне заняття	2
Тема 15	Практичне заняття	2		
ПМК 2	Тест	15		
			Контрольна робота	34
	Іспит	40	Іспит	40
Сума максимально можлива за 15 тем, 2 заходи ПМК, іспит		100	Сума максимально можлива за 15 тем, контрольну роботу, іспит	100

Критерії оцінювання під час іспиту	
Сума балів за іспит складається із суми балів за кожну частину білету, що може бути максимально оцінена в 10 балів, тобто максимально можлива кількість балів на іспиті становить 40 балів.	
Кожна з 4 частин білету (3 теоретичних питання та практична задача) має однакову вагу у 10 балів.	
Бали	Теоретична складова.
10	Відповідь на теоретичне питання правильна, повна, логічна та яка містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
6	В цілому правильна відповідь, достатньо повна, логічна, але допущені нефундаментальні помилки та неточності у викладенні матеріалу.
4	Відповідь в основному правильна, відповідь, але яка містить ключові неточності та недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має вірне спрямування, але містить суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді
Практична складова.	
10	Практична задача вирішена вірно, із використанням математичного апарату і має аргументовані висновки.
7	Практична задача вирішена в цілому вірно, але має неточності у причинно-наслідкових зв'язках висновків.
4	Практична задача вирішена із математичними неузгодженнями, але в цілому хід вирішення та аргументація вірні.
2	Практична задача, де вирішення спрямовано у вірному напрямку, але просування виконано із використанням хибного математичного апарату та за логічними неузгодженнями.
0	відсутність вирішення.

Заохочувальні бали у кожному семестрі окремо:

стаття у фаховому виданні+ 30 балів;
 участь у конференції (тези доповідей конференції).....+ 15 балів;
 участь у модернізації практичних робіт чи виконання завдань із
 удосконалення дидактичних матеріалів з дисципліни.....+ 10 балів.

9. Засоби навчання

Кейс-орієнтований ретроспективний, поточний та перспективний аналіз на базі релевантної інформаційно-аналітичної і мультимедійної в т.ч. інфографічної інформації порталу finance.ua, forinsurer.com

10. Рекомендовані джерела інформації з дисципліни «Бюджетна система»

Основна література

1. Бюджетний кодекс України – Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. – 272 с. https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2915/1/Myskiv_B5.pdf
3. Ярошевич Н.Б. Бюджетна система: Практикум: Навчальний посібник / Н.Б.Ярошевич, І.Ю.Кондрат, А.І.Якимів. – Львів: «Новий світ-2000», 2023. – 400с. – Режим доступу: URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Byudzhetna-Systema-Praktykum.pdf
4. Fundamentals of Public Budgeting and Finance. Khan, Aman 2019. – Режим доступу: URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-53674-8>

Допоміжна література

5. Бюджетна система: тенденції розвитку / В.М. Мазярчук та ін.; під ред. В.М. Мазярчука. – Київ: «ФОП Лопатіна О.О.», 2019. 384 с.
6. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / За заг.ред. В. В. Зубенка; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження». – К., 2017. – 184 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Закон України «Про державний бюджет на 2026 рік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4695-IX#Text>
2. Закон України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25 грудня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання управління публічними інвестиціями» від 28 лютого 2025 р. № 527 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2025-%D0%BF#n624>
4. Офіційний ВЕБ-САЙТ Міністерства фінансів України – Режим доступу: URL: <http://www.minfin.gov.ua>
5. Офіційний ВЕБ-САЙТ Національного порталу відкритих даних – Режим доступу: URL: <http://www.data.gov.ua/>
6. Офіційний ВЕБ-САЙТ Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.treasury.gov.ua/>

7. Офіційний ВЕБ-САЙТ Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://dasu.gov.ua/>
8. Інтернет-портал Єдиного проектного портфелю держави «DREAM» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://dream.gov.ua/ua/spp-pipeline>
9. Державний веб-портал бюджету для громадян [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://openbudget.gov.ua/>
10. Державний веб-портал бюджету для громадян. Обласний бюджет Миколаївської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://openbudget.gov.ua/local-budget/1410000000/info/indicators>
11. Обласні програми Миколаївської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://www.mk-oblrada.gov.ua/oblasni-programy>
12. Інформація Фінансового управління Миколаївської міської ради про виконання бюджету Миколаївської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://mykolaivmr.gov.ua/dmr/finansove-upravlinnya/>
13. Публічні інвестиції: покрокова інструкція нової системи для всіх рівнів влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://decentralization.ua/news/19617>
14. Інформаційний інтернет портал «finance.ua». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://finance.ua>
15. Інформаційний інтернет-портал «minfin.com.ua». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://minfin.com.ua>